

KRAJSKÝ SOUD V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Zátkovo nábřeží 2, 370 84 České Budějovice

Datová schránka: 832abay

NAVRHOVATEL:

Politické hnutí Česká republika na 1. místě!

IČO: 19882149

Sídlo: Jankovcova 1535/2a, 170 00 Praha 7 – Holešovice

zastoupené advokátem JUDr. Miroslavem Pindešem, Ph.D., se sídlem Zámecká 550, 68501 Bučovice

ODPŮRCE:

Krajský úřad Jihočeského kraje se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, 370 01 České Budějovice, Česká republika

OSOBA ZÚČASTNĚNÁ NA ŘÍZENÍ:

Hnutí STAČILO! (politické hnutí)

Sídlo: Václavov 741/12, 671 72 Miroslav, IČO: 22142631

VĚC: Návrh na zrušení registrace kandidátní listiny hnutí STAČILO! podle § 86 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky

I. Napadené rozhodnutí

Navrhovatel napadá rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 15. srpna 2025, kterým byla zaregistrována kandidátní listina politického hnutí STAČILO! pro volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 3. a 4. října 2025 pod označením č. j.: KUJCK 94540/2025 Sp. Zn.: OPZU-správ. 35311/2025/vemar SO. Návrh je včasný a navrhovatel je volební stranou ve stejném volebním kraji, takže má aktivní legitimaci podle § 86 volebního zákona.

II. Skutkový stav a důkazní materiály

1. Memorandum STAČILO! – KSČM, ČSNS, SD-SN z 15 ledna 2025)

Uskupení STAČILO! vzniklo na základě trojstranného memoranda o spolupráci v evropských a krajských volbách v roce 2024.

- Předsedkyně strany Spojení demokraté – sdružení nezávislých (SD-SN) Alena Dernerová uvedla v článku [iportal24.cz](https://www.iportal24.cz/featured/dernerova-nevadi-mi-ze-jsem-v-jednom-hnuti-s-kscm-dulezita-je-shoda-na-principech/) dne 29. ledna 2025 publikovaného na adrese <https://www.iportal24.cz/featured/dernerova-nevadi-mi-ze-jsem-v-jednom-hnuti-s-kscm-dulezita-je-shoda-na-principech/>

“Do evropských voleb jsme šli jako koalice tří subjektů, a protože jsme byli úspěšní stejně jako následně v krajských volbách, tak v podstatě na půdorysu těchto třech stran vzniklo hnutí. Zavázali jsme se, že nebudeme samostatně kandidovat ve volbách do Poslanecké sněmovny, ale budeme nominovat do hnutí STAČILO!

osobnosti bez politické příslušnosti, ale i některé s politickou příslušností. Takže tento projekt začal jako koalice a nyní pokračuje jako hnutí.”

Z prohlášení předsedkyně SD-SN Aleny Dernerové vyplývá, že hnutí STAČILO! je účelově založeným politickým hnutím, které supluje volební koalici za účelem obejití § 49 odst. 1 volebního zákona. STAČILO! nerozhoduje jako samostatné politické hnutí, ale rozhodují grémia a další orgány politických stran KSČM, ČSNS, SD-SN a SOCDEM, které následně dosazují do STAČILO! své členy, aby tito kandidovali společně ve skryté koalici.

Důvodem je obejití 11% hranice platných hlasů pro vstup do Poslanecké sněmovny, protože STAČILO! má podle předvolebních průzkumů z 7. 6. 2025 společnosti Kantar zveřejněného na adrese ČT24 <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/volebnimu-modelu-kantaru-vevodi-ano-spolu-lehce-posililo-361766> pouze 4,5% a SOCDEM 2%. Obcházení volebního zákona je tak jedinou možností těchto politických subjektů, jak projít do Poslanecké sněmovny.

Strany KSČM, ČSNS, SD-SN kandidují společně na základě “Memoranda o podpoře hnutí STAČILO! ze dne 15. ledna 2025”, jež v podstatě supluje koaliční smlouvu. Součástí memoranda jsou odstavce, které jednoznačně prokazují, že v rámci kandidatury STAČILO! nerozhodují orgány politického hnutí STAČILO!, nýbrž zástupci stran KSČM, ČSNS, SD-SN v ustanovené koordinační radě. Politické hnutí STAČILO! tak nemá vlastní rozhodovací možnost o kandidátní listině a kandidátní listina STAČILO! nebyla sestavována (do konce června 2025) jako kandidátní listina politického hnutí, ale ve skutečnosti jako společná kandidátní listina KSČM, ČSNS, SD-SN. Navrhovatel předkládá jako důkaz vybrané články z Memoranda o podpoře STAČILO!

- Za účelem efektivní spolupráce ustanovují Strany společnou Koordinační radu.
- Koordinační rada bude složena ze dvou zástupců za každou Stranu tohoto Memoranda.
- Koordinační rada může být konsensem všech Stran rozšířena o zástupce dalších spolupracujících subjektů či významných osobností.
- Koordinační rada může v případě potřeby ustavit své poradní orgány ve formě komisí.
- Strany se zavazují, že v případě volebního úspěchu ve volbách do Poslanecké sněmovny PČR v roce 2025 a překročení uzavírací klauzule 5 % vytvoří ze zvolených poslanců v souladu se zákonem č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, v Poslanecké sněmovně PČR jeden společný poslanecký klub hnutí STAČILO!

2. Právo veta členů memoranda

Dalším důkazem o tom, že STAČILO! není samostatné politické hnutí, ale koalice několika stran, je právo veta v Memorandu o přistoupení dalšího člena na kandidátní listinu STAČILO!. Pokud by STAČILO! bylo samostatným politickým hnutím, pak by o obsazení kandidátní listiny rozhodovaly orgány hnutí STAČILO! Při jednání o přistoupení další politické strany ČSSD (strana Jiřího Paroubka) na kandidátní listinu STAČILO! ovšem došlo k odmítnutí této strany od ČSNS, tedy jednoho z členů koalice STAČILO!, který využil svého práva veta proti třetí straně. Tuto situaci prokazuje článek serveru Idnes ze dne 17. ledna 2025 zveřejněný na adrese https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/socialiste-cssd-csns-stacilo-wolfova-konecna-klusacek.A250117_152409_domaci_tty, kde vypovídají zástupci stran, kteří se jednání zúčastnili.

3. Výzva SOCDEM ke spolupráci

Politická strana SOCDEM následně 25. 6. 2025 vyzvala politické hnutí STAČILO! ke společnému postupu, aby nedošlo ke „ztrátám levice“.

- Zdroj: Seznam Zprávy
→ <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/volby-do-poslanecke-snemovny-socdem-vyzvalo-hnuti-stacilo-ke-spolupraci-v-rijnovych-snemovnich-volbach-280296>

4. Videonahrávka tiskové konference memoranda

Současné politické hnutí STAČILO! (politické hnutí vytvořená pro kandidaturu KSČM, ČSNS, SD-SN) se dále spojilo v koalici s politickou stranou SOCDEM do parlamentních voleb. Tím se koalice rozšířila o další politickou stranu. Video zachycuje účast obou stran (STAČILO! + SOCDEM) při podpisu dohody.

- Zdroj: YouTube
→ <https://www.youtube.com/watch?v=TmP6lz1vCvs>

5. Mediální pokrytí o koaliční povaze

iROZHLAS, Seznam Zprávy, CNN Prima – opakované označení STAČILO! a SOCDEM jako koalice. Vedení hnutí uvádí, že „Po řadě náročných, ale konstruktivních jednání došlo k podpisu Memoranda o spolupráci mezi hnutím STAČILO! a SOCDEM.“

→ <https://cnn.iprima.cz/potvrzeno-socdem-jde-do-voleb-se-stacilo-to-mluvi-o-narocnych-vyjednavanich-480464>

III. Právní kvalifikace a aplikace právních předpisů

Podle § 31 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb. je kandidátní listina koalice kandidátní listinou, na níž společně kandidují dvě nebo více politických stran nebo politických hnutí.

Memoranda uzavřená mezi KSČM, ČSNS, SD-SN a SOCDEM obsahují znaky koaliční dohody:

- společné orgány rozhodující o kandidátech,
- mechanismus vetování,
- společný volební program,
- deklaraci ustavení společného poslaneckého klubu.

Z uvedeného plyne, že STAČILO! naplňuje všechny znaky volební koalice dle zákona.

Volební koalice STAČILO! svým postupem jednoznačně obchází ustanovení § 49 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky, které stanoví:

„K získání mandátů se přihlíží pouze k těm kandidátním listinám, které získaly alespoň:

- 5 % z celkového počtu platných hlasů, jde-li o stranu nebo hnutí,
- 8 %, jde-li o koalici dvou stran nebo hnutí,
- 11 %, jde-li o koalici tří a více stran nebo hnutí.“

Faktická povaha uskupení STAČILO! – tvořeného KSČM, ČSNS, SD-SN a SOCDEM – naplňuje všechny znaky koalice čtyř politických subjektů ve smyslu uvedeného ustanovení. Kandidátní listina měla být podána jako koaliční a podléhat uzavírací klauzuli 11 % z celkového počtu platných hlasů.

Postup, kdy byla kandidátní listina této koalice formálně přihlášena pouze jménem politického hnutí STAČILO!, představuje obcházení zákona a zneužití registračního procesu s cílem neoprávněně snížit zákonné volební kvórum z 11 % na 5 %.

Takové jednání je v přímém rozporu s čl. 22 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje rovnost a svobodnou soutěž politických sil:

„Zákonná úprava politických práv a svobod a politického soutěžení musí být ve shodě se zásadou rovnosti a svobodné soutěže politických sil.“

Veřejná prezentace STAČILO! – při současné registraci kandidátní listiny výlučně pod názvem STAČILO! – je způsobilá uvést voliče v omyl a popřít účel volební legislativy, která má zamezit zneužití spojených kandidatur k obcházení přísnějších kvór pro koalice.

V. Porušení dalších ustanovení volebního zákona

Registrace kandidátní listiny hnutí STAČILO! je v rozporu rovněž s:

- § 31 odst. 1,
- § 32 odst. 1 písm. b), f), h) zákona č. 247/1995 Sb.,

neboť subjekty KSČM, ČSNS, SD-SN a SOCDEM kandidují fakticky společně, a měly tudíž podat kandidátní listinu v režimu koalice podle § 49 odst. 1 písm. c) citovaného zákona.

VI. Vymezení k nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 44/17

Navrhovatel si je vědom nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 44/17 ze dne 2. 2. 2021, kterým byly zrušeny tehdejší excesivní uzavírací klauzule pro koalice ve výši 10 %, 15 % a 20 %. Ústavní soud v tomto nálezu:

- nezakázal odlišná kvóra pro koalice,
- pouze stanovil, že musí být přiměřená a sledovat legitimní cíl,
- výslovně připustil, že odlišné kvórum pro koalice je přípustné za splnění ústavních podmínek.

Na základě tohoto nálezu byla přijata novela zákona č. 189/2021 Sb., účinná od 1. 7. 2021, která stanovila nyní platné a ústavně konformní uzavírací klauzule:

- 5 % pro samostatně kandidující politickou stranu nebo hnutí,
- 8 % pro koalici dvou stran nebo hnutí,
- 11 % pro koalici tří a více stran nebo hnutí.

Pro volby do Poslanecké sněmovny v roce 2025 je závazná právě tato právní úprava. Jakékoliv dovolávání se nálezu Pl. ÚS 44/17 k popření existence 11% hranice je právně irelevantní.

VII. Přechodné ustanovení k novele z roku 2024

Pro volby do Poslanecké sněmovny v roce 2025 se postupuje podle zákona č. 247/1995 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2025; nová úprava (zákon o správě voleb a změnový 89/2024 Sb., účinný od 1. 1. 2026) se těchto voleb netýká.

VIII. Návrh výroku

Navrhovatel navrhuje, aby Krajský soud v Českých Budějovicích podle § 86 zákona č. 247/1995 Sb. a § 89 s. ř. s. rozhodl takto:

Zrušuje se registrace kandidátní listiny politického hnutí STAČILO! pro volby do Poslanecké sněmovny PČR ve volebním kraji Jihočeském, provedená rozhodnutím Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 15. 8. 2025, č. j.: KUJCK 94540/2025 Sp. Zn.: OPZU-správ. 35311/2025/vemar SO.

Přílohy:

- 1) Memorandum o podpoře hnutí STAČILO! ze dne 15. ledna 2025